

Turizm ve yerel yönetim konulu akademik yayınların bibliyometrik analizi* Bibliometric analysis of academic publications on tourism and local government

Gönderim Tarihi / Received: 03.05.2024

Kabul Tarihi / Accepted: 19.09.2024

Doi: [10.31795/baunsobed.1477034](https://doi.org/10.31795/baunsobed.1477034)

Emrah KARA¹

Taner DALGIN**²

Hüseyin ÇEKEN³

Bilgin GÜNER⁴

ÖZ: Turizm sektörünün gelişimine yön veren birçok paydaş bulunmaktadır. Bu paydaşlardan biri hatta en önemlisi de yerel yönetimlerdir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, turizm ve yerel yönetim konularının birlikte yer aldığı akademik çalışmalarını bibliyometrik analiz yöntemi ile inceleyerek mevcut durumu ve güncel eğilimleri belirlemektir. Bu kapsamda 23 Ağustos 2023 tarihinde Web of Science veri tabanında yıl sınırlaması yapılmadan “tourism” and “local government*” anahtar kelimelerinin birlikte geçtiği akademik çalışmalar taranmıştır. Doküman türü ve dil konusunda filtreleme yapıldıktan sonra 1994 ile 2023 yılları arasında 870 çalışma değerlendirmeye dahil edilmiştir. Elde edilen veriler VOSviewer programı ile analiz edilmiştir. Bulgulara göre; turizm ve yerel yönetim ilişkisini inceleyen akademik çalışmaların sayısında giderek artış eğilimi olduğu, en çok çalışmanın 2021 yılında yapıldığı ve bu konudaki en çok atfın ise 2022 yılında verildiği tespit edilmiştir. Turizm ve yerel yönetim konusunda yapılan çalışmalar en çok “Konaklama Boş Zaman Spor Turizm” alanında yayımlanırken, en fazla yayın yapılan kaynak “Sustainability” dergisi olmuştur. Turizm ve yerel yönetim konusuna yönelik en çok kullanılan anahtar kelimenin “turizm” olduğu saptanmıştır. En çok iş birliği yapan yazar “Xu, Honggang” dır. En fazla iş birliği yapan ülke ise “Çin” olmuştur. “Doğan Gürsoy” en çok atıf alan yazar olarak ön plana çıkmaktadır. “Tourism Management” dergisinin en fazla atıf alan kaynak olduğu ortaya çıkmıştır. Bu çalışma turizm ve yerel yönetim konusuna odaklanan ilk bibliyometrik analiz olup, literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Yerel yönetim, Bibliyometrik analiz, Web of science, VOSviewer

ABSTRACT: There are many stakeholders that direct the development of the tourism sector. One of these stakeholders, and even the most important one, is local governments. In this context the purpose of this study is to determine the current situation and current trends by examining academic studies that include tourism and local government issues together with the bibliometric analysis method. In this context, academic studies in which the keywords “tourism” and “local government*” were used together were searched in the Web of Science database on August 23, 2023, without year limitation. After filtering on document type and language, 870 studies were included in the evaluation between 1994 and 2023. The obtained data were analyzed with the VOSviewer program. According to the findings; It has been determined that there is an increasing trend in the number of academic studies examining the relationship between tourism and local government, the most studies were done in 2021 and the most citations on this subject were given in 2022. While the studies on tourism and local government were mostly published in the field of “Accommodation, Leisure, Sports and Tourism”, the most published source was “Sustainability” journal. It has been determined that the most used keyword for tourism and local government is "tourism". The most collaborating author is “Xu, Honggang”. The country that cooperated the most was “China”. “Doğan Gürsoy” stands out as the most cited author. It has been revealed that “Tourism Management” journal is the most cited source. This study is the first bibliometric analysis focusing on tourism and local government and it is thought to contribute to the literature.

Keywords: Tourism, Local government, Bibliometric analysis, Web of science, VOSviewer.

* Bu çalışma, IV. Ulusal/ I. Uluslararası Balıkesir Turizm Kongresi’nde sunulan özet metin bildirinin genişletilmiş halidir.

** Sorumlu Yazar / Corresponding Author

¹ Doktora Öğrencisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, emrahkara4852@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3363-8399>

² Doç. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/Muğla Meslek Yüksekokulu/Seyahat Turizm ve Eğlence Hizmetleri Bölümü, tanerdalgın@mu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-7645-1989>

³ Prof. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/Turizm Fakültesi/Turizm İşletmeciliği Bölümü, hceken@mu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-6614-3018>

⁴ Öğr. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/Milas Meslek Yüksekokulu/ Otel Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü, bilginguner@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-2918-6200>

EXTENDED ABSTRACT

Literature review

The role and function of stakeholders in the development of the tourism sector is of great importance. Important stakeholders that direct the development of the tourism sector include tourism enterprises, local governments, local people, non-governmental organizations and universities (Healey, 1998). Local governments are seen as one of the most important stakeholders, especially in the development of the tourism sector in a particular region. There are various cultures, socio-economic structures and political orders in different geographies of the world. For this reason, the roles and duties of local governments in the tourism sector can be perceived and implemented in different ways. When the literature is examined, it is seen that local governments are effective in: advertising and promotion, marketing and branding of tourist destinations (Şener and Oktay, 2021; Köseadağ, 2022) Although the number of academic studies on tourism and local government is increasing day by day, it is not known what direction the research trends on this subject are. Data such as the distribution of publications over time, the most cited studies, research topics and methodologies play an important role in determining the focus of future research (Zupic and Čater, 2015). In this context, the aim of this research is to analyze academic studies on tourism and local government in the Web of Science database using the bibliometric analysis method.

Methodology

In this research, in which the descriptive research model was adopted, bibliometric analysis was carried out. The research focuses on the bibliometric analysis of articles related to tourism and local government. Thus, it is aimed to determine the current situation and trends regarding the relevant subject. The population of the research consists of publications containing the keywords "tourism" and "local government*" in the WoS database. Research data were collected on August 23, 2023. A search was carried out by typing the keywords "tourism" and "local government*" in the topic tab of the VoS database and 1200 publications were reached. Then, it was aimed to analyze the articles by filtering the document type, and as a result, the number of publications decreased to 948. In addition, they were filtered by selecting the English option in the language category and finally, 870 articles were analyzed. In this context, the sample of this research consists of 870 English articles obtained as a result of scanning and filtering with the keywords "tourism" and "local government*" published in the WoS database. Data obtained from the WoS database were analyzed using the VOSviewer program. Analyses on the relevant subject were carried out within the framework of various parameters. These are publication years, publication areas and sources, publication and citation distribution by years, most used keywords, most collaborating authors, countries, most cited authors and resources.

Findings and discussion

According to the findings obtained in the research, it is seen that the first study on tourism and local government was published in 1994 and a total of 870 studies have been conducted to date. It was revealed that the most publications were made in 2021, with 131 studies. When we look at the distribution of the most published areas and sources on tourism and local government, it is seen that the most publications are made in the field of "Accommodation Leisure Sports Tourism" with 289 publications on tourism and local government. "Sustainability" magazine stands out as the source with the most publications in this field, with 60 publications. Considering all published studies on tourism and local government, it was found that a total of 12208 citations were made. Moreover, when examined in terms of statistical indicators, it can be seen that there has been an increasing trend in both the number of publications and the number of citations in recent years. It is seen that the authors who collaborate in studies on tourism and local government are in the form of 4 clusters. "Xu, Honggang" located in the largest ring in the blue cluster, "Bao, Jigang" located in the largest ring in the red cluster, "Ruhanen, Lisa" located in the largest ring in the yellow cluster and "Min, Qingwen" are the authors with the strongest connections and most collaborations on this subject. In the network map of the most cooperating countries, "China" stands out as the most cooperating country. On the other hand, "USA", "Australia", "England", "Spain", "Italy", "South Korea", "Malaysia", "Indonesia" have the strongest connections and the most cooperation in tourism and local government. The most cited author in studies

on tourism and local government is "Doğan Gürsoy", who has 541 citations with 4 documents and is in the largest yellow ring.

Results and recommendations

Based on the findings, it is estimated that this research will contribute to researchers who are considering studying tourism and local government, which sources they should scan in the literature on this subject, which authors' publications they should read, and related concepts they can deal with.

Giriş

Günümüzde 1 milyardan fazla insanın katıldığı turizm sektörü dünya GSYH'nin 2023 yılı itibariyle %9,1'ini oluşturan (9.9 trilyon dolar), 330 milyon kişiye istihdam sağlayıp her 10 kişiden 1'inin çalıştığı, 1,7 trilyon dolar ihracat gelirinin elde edildiği ve doğrudan 54 sektörü, dolaylı olarak da 185 sektörü etkileyen çok büyük bir sektördür. (Çeken, 2016; Bahar ve İlal, 2020; UNWTO, 2024; WTTC, 2024). Turizm sektörü, dünyada kimyasal madde ve akaryakıt sektöründen sonra en fazla ihracat değerine sahip olmakla birlikte son 60 yıldır en hızlı gelişim gösteren sektörlerin başında gelmektedir (Liu ve Song, 2018). Buradan hareketle, turizm sektörünün küresel ekonomide çok önemli bir yere sahip olduğu ifade edilebilir.

Turizm sektörünün gelişiminde paydaşların rolü ve işlevi büyük bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda, turizm sektörünün gelişimine yön veren birçok paydaş bulunmaktadır. Bu paydaşlar; turizm işletmeleri, yerel yönetimler, yerel halk, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler vb. taraflardan oluşmaktadır (Healey, 1998). Semerciöz, Dönmez ve Dursun (2008) tarafından yapılan çalışmada, turizm sektöründeki en önemli on paydaşın ilk sırada Belediyeler olmakla birlikte Valilikler, İl Özel İdareleri, seyahat acentaları, üniversiteler, bölge müdürlükleri, ticaret odaları, oteller, STK'lar ve konaklama endüstrisinde yer alan diğer aktörler olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda, turistik destinasyonlarda ve turizm sektöründe yerel yönetimlerin en önemli paydaşlardan biri hatta en önemlisi olduğunu söylemek mümkündür.

Yerel yönetimler; seçimle göreve gelen, belirli bir coğrafi alan içerisinde yerel kamu hizmetlerini yürütmekle sorumlu ve merkezi yönetimin belirli düzeyde etkisi ve denetimi altında olan organlar şeklinde tanımlanabilir. 1982 Anayasası'na göre yerel yönetim birimleri il özel idaresi, belediyeler ve köylerden oluşmaktadır (Bilgiç, 1998). Bütün yerel yönetimlerin ortak noktası buldukları yerleşim yeri veya temsil ettikleri yöre ile ilgili ve aldıkları her karar ile gerçekleştirdikleri eylemlerin o yere özgü olduğu gerçeğidir (Dede ve Güremen, 2010).

Yerel yönetimler, yerel halkın yaşam kalitesini artırmak ve yerel kaynakları etkin bir şekilde yönetmek konularında doğal liderlik rolü üstlenmektedir. Öte yandan yasal düzenlemelerle birlikte, yerel yönetimlerin yetki ve mali kaynakları artırılmış ve bu sayede mahalli idarelerin hizmetleri halkın günlük yaşamında daha etkin olacak şekilde geliştirilmiştir. Bu durum, yerel yönetimlerin kamu yönetimindeki önemini artıracak, kullanılan kaynaklar ve sunulan hizmetler aracılığıyla bireylerin hayatındaki önemi daha da yükseltecektir (Kapera, 2018; 2021 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu, 2022).

Temelde bir tüketim olayı olan turizm mutlaka bir mekânda/doğal çevrede gerçekleşmektedir. Bu durum da turizm sektörünün yerel yönetimlerle ilişkisini kaçınılmaz hale getirmektedir. Dünya'nın farklı coğrafyalarında çeşitli kültürler, sosyo-ekonomik yapılar ve politik düzenler mevcuttur. Bu nedenle, yerel yönetimlerin turizm sektöründeki rolleri ve görevleri farklı şekillerde algılanabilir ve uygulanabilir. Buna rağmen, yerel yönetimlerin bazı rollerinin dünya genelinde ortak olması muhtemeldir (Dede ve Güremen, 2010).

Literatür incelendiğinde yerel yönetimlerin: turistik destinasyonların reklam ve tanıtımı, pazarlaması ve markalaşmasında (Şener ve Oktay, 2021; Köseadağ, 2022), turizm planlaması ve politikaları oluşturulmasında (Dredge, 2001; Zahra, 2010), doğal çevre ile tarihi değerlerin korunması, sürdürülebilir turizm uygulamalarının teşvik edilmesi ve yerel kültürel mirasın korunmasında (Godfrey, 1998; Ruhanen, 2013; Basmacı, 2017), altyapı hizmetlerinin sağlanması ve geliştirilmesinde (Sarı Gök ve Ünüvar, 2019), sosyal ve kültürel etkinliklerin düzenlenmesinde (Azaklı ve Özgür, 2004), istihdam imkânı yaratılmasında (Hudson ve Townsend, 1992) önemli bir role sahip olduğu görülmektedir. Tüm bu bilgiler doğrultusunda yerel yönetimler ile turizm sektörü arasında güçlü bir bağ olduğu ifade edilebilir.

Turizm ve yerel yönetim konulu akademik çalışmaların sayısı her geçen gün artmasına rağmen bu konudaki araştırma eğilimlerinin ne yönde olduğu bilinmemektedir. Bu bağlamda, ilgili alandaki akademik araştırmaların mevcut durumunu ve güncel eğilimleri tespit etmek için bibliyometrik analiz

önemli bir araçtır. Bibliyometrik analiz, belirli bir konu veya disiplinindeki araştırma trendlerini belirlemek için kullanılmaktadır. Yayınların zaman içindeki dağılımı, en çok atıf alan ya da atıf yapan çalışmalar, araştırma konuları ve metodolojileri gibi veriler, gelecekteki araştırmaların odak noktalarını belirlemede önemli bir rol oynamaktadır (Zupic ve Čater, 2015). Bu bağlamda bu araştırmanın amacı, Web of Science veri tabanında turizm ve yerel yönetim konularının birlikte yer aldığı akademik çalışmaları bibliyometrik analiz yöntemi ile analiz etmektir. Ayrıca bu araştırmanın turizmde yerel yönetim konusuna yönelik çalışmaların yönünü göstermesi, gelecekteki çalışmalara yol gösterici nitelikte olması ve literatüre katkı sağlaması öngörülmektedir.

Literatür taraması

Turizm alanında bibliyometrik analiz yöntemi ile yapılan araştırmaların sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Bu bağlamda, ilgili literatürde yapılmış sayısız çalışma yer almaktadır. Örneğin, Qiu, Kong, Wang, Zhang, Park ve Bu (2023) WoS'da yer alan turizm ve iklim değişikliği ile ilişkili araştırmaları incelemiştir. Guan ve Huang (2023), WoS ve Scopus'da 1996'dan 2021'e kadar kırsal turizm deneyimi konusunda yapılmış 589 çalışmayı bibliyometrik analizle değerlendirmiştir. Fauzi (2023), turizm ve konaklama alanında bilgi yönetimi konulu çalışmaları analiz etmiştir. Soh, Pua ve Arip (2023), 2010 ile 2020 arasında Scopus veri tabanında yayınlanan turizmde sürdürülebilir rekabet edebilirlik araştırmasına ilişkin çalışmaları incelemiştir. Mensah, Azila-Gbettor ve Wireko-Gyebi, (2023), 1986 ile 2020 yılları arasında Scopus veri tabanında yer alan konaklama ve turizm staj araştırmaları ile ilgili 167 makaleyi VOSviewer yazılımı ile değerlendirmiştir. Toker ve Emir (2023), turizmde güvenlik ve emniyet konularını ele alan Scopus veri tabanındaki 597 çalışmayı analiz etmiştir. Madeira, Rodrigues ve Gomez-Suarez (2023), WoS'da yayınlanan sürdürülebilirlik ve akıllı turizm konuları ile ilgili araştırmaları incelemiştir. Tham ve Chin (2023), Doğu Asya'da toplum temelli turizm konusunda yapılmış Scopus veri tabanında yer alan 401 makaleyi analiz etmiştir. Li, Liu, Zhou ve Li (2023), turizm ve konaklama endüstrisinde Covid-19'un mevcut durumu ve geleceği ile ilgili SSCI'de 2020-2021 yıllarında konaklama, eğlence ve turizm dergilerinde yayınlanan 326 makaleyi incelemiştir. Ercan, (2023), akıllı turizm destinasyonu ile ilgili WoS'da yayınlanan makaleleri incelemeyi amaçlamıştır. Morais, Cunha ve Mendonça (2022), turizm ve sanal gerçeklik konusunda Scopus veri tabanında 1995 ile Şubat 2022 arasında yayınlanan 784 çalışmayı değerlendirmiştir. Duan, Cao, Wang ve Yin (2022), 1990 ve 2020 yılları arasında WoS'da yayınlanan kıyı ve deniz turizmi konusunda yapılmış araştırmaları incelemiştir. Zeng, Li, Nuttapong, Sun ve Mao (2022), ekonomik kalkınma ve dağ turizmine yönelik 2010-2020 arasında WoS veri tabanında yer alan makaleleri analiz etmiştir. Long, Lu, Chang, Zhu ve Chen (2022), turizmin çevresel taşıma kapasitesiyle ilgili 297 makaleyi bibliyometrik analiz yöntemi ile değerlendirmiştir.

Alternatif turizm türlerine de yönelik literatürde bibliyometrik analiz kullanılarak yapılmış çok sayıda çalışma mevcuttur. İnanç turizmi (Das, Kondasani ve Deb, 2023); kültürel miras turizmi (Zhang, Liang, Su, Chen ve Wei (2023); şarap turizmi (Marco-Lajara, Martínez-Falcó, Millan- Tudela ve Sánchez-García, 2023); macera turizmi (Deb, Kondasani ve Das, 2023); dental turizm (Dehariya, 2023); karanlık turizm (Öğretmenoğlu, Mavric ve Dinçer, 2022); wellness turizmi (Suban, 2022); medikal turizm (Campra, Riva, Oricchio ve Brescia, 2022); erişilebilir turizm (Qiao, Ding, Zhang ve Yan, 2022); helal turizm (Hidayat, Rafiki ve Nasution, 2021); tarım turizmi (Rauniyar, Awasthi, Kapoor ve Mishra, 2021); miras turizmi (Bhowmik, 2021); golf turizmi (Şen ve Akel, 2021) ve ekoturizm (Liu ve Li, 2020) ile ilgili son yıllarda yapılmış bibliyometrik çalışmalar ön plana çıkmaktadır. Bunun yanı sıra turizm ve hizmet robotları (Tekeli, Tekeli ve Kemer, 2022); turizm ve engellilik (Singh, Sibi, Yost ve Mann, 2021); turizm ve festival (Akgöl ve Ayazlar, 2021); kadın ve turizm (Elmas ve Boyacıoğlu, 2021) ile turizm ve suç (Alp ve Çevik Ünlü, 2019) gibi farklı temalara odaklanan çalışmalar da yer almaktadır. Bu bağlamda, turizm ve yerel yönetim konusu ile ilgili literatürde bir boşluk olduğu ifade edilebilir.

Yöntem

Bu başlık altında araştırmanın modeline, evren ve örnekleme, veri toplama aracına ve veri analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Bu bağlamda, araştırma süreci detaylı olarak açıklanmıştır.

Araştırma modeli

Betimsel araştırma modelinin benimsendiği bu çalışmada bibliyometrik analiz gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma, turizm ve yerel yönetim ile ilgili makalelerin bibliyometrik açıdan incelenmesini konu edinmektedir. Böylelikle, ilgili konuya yönelik mevcut durum ve eğilimlerin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Evren ve örneklem

Araştırmanın evrenini WoS veri tabanında yer alan “tourism” and “local government*” (tekil ve çoğul kullanımların hepsini dahil etmek için * işareti) anahtar kelimelerini içeren yayınlar oluşturmaktadır. Araştırma verileri 23 Ağustos 2023 tarihinde toplanmıştır. WoS veri tabanının konu sekmesine “tourism” and “local government*” anahtar kelimeleri yazılarak bir tarama gerçekleştirilmiş ve 1200 adet yayına ulaşılmıştır. Daha sonra belge türünde filtreleme yapılarak makalelerin analiz edilmesi amaçlanmış ve bunun sonucunda da yayın sayısı 948’e inmiştir. Ayrıca dil kategorisinde de İngilizce seçeneği işaretlenerek bir filtreleme yapılmış ve son olarak analize tabi tutulan 870 makaleye ulaşılmıştır. Yıl ile ilgili herhangi bir sınırlama yapılmamıştır. Bu bağlamda bu araştırmanın örneklemini WoS veri tabanında yayınlanan “tourism” and “local government*” anahtar kelimeleri ile tarama ve filtreleme sonucunda elde edilen 870 İngilizce makale oluşturmaktadır.

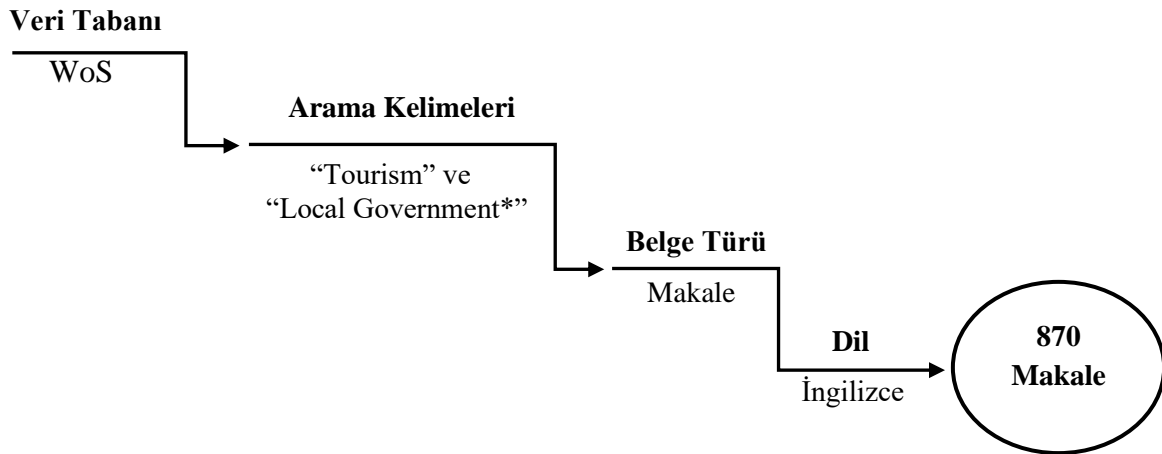
Veri toplama araçları

Günümüzde Web of Science, Scopus, Google Scholar, PubMed vb. bibliyometrik araştırmalar yapmayı sağlayan birçok veri tabanı bulunmaktadır (Chen, 2017). Bu araştırmanın verileri Web of Science (WoS) veri tabanından elde edilmiştir. WoS veri tabanı sosyal bilimler alanında yayınlanmış çok sayıda dokümanı barındırması, zengin içerikler sunması ve en eski veri tabanı olması nedeniyle avantaj sağlamaktadır (Boyle ve Sherman, 2006). Buna ek olarak, etki faktörü yüksek dergilerin büyük bir çoğunluğunun WoS veri tabanında yer alması, en prestijli atıf indekslerinin taranması pek çok nitelikli yayına ulaşma fırsatı sunmaktadır (Goodman ve Deis, 2005). Bu bilgiler, WoS veri tabanının tercih edilmesinde gerekçe olarak gösterilebilir.

Verilerin analizi

WoS veri tabanından elde edilen veriler VOSviewer programı kullanılarak analiz edilmiştir. VOSviewer programı bibliyometrik ağları ilişkilendiren şekil ve renkler yardımıyla görsel bir haritalama yapan programdır (Van Eck ve Waltman, 2017). Bu bağlamda, ilgili konuya ilişkin analizler çeşitli parametreler çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Bunlar; yayın yılları, yayın yapılan alanlar ve kaynaklar, yıllara göre yayın ve atıf dağılımı, en fazla kullanılan anahtar kelimeler, en fazla iş birliği yapan yazarlar, ülkeler, en fazla atıf yapılan yazarlar ve kaynaklardır. Bu bağlamda, Şekil 1 üzerinde tarama gerçekleştirilirken izlenen veri toplama süreci gösterilmektedir.

Şekil 1: Veri toplama süreci

Etik

Bu çalışma etik kurul izni gerektirmeyen araştırmalar kapsamında yer almaktadır.

Bulgular

Araştırmada öncelikle WoS veri tabanından elde edilen bulgulara yer verilmiş daha sonra VOSviewer programı ile ulaşılan bulgular görseller aracılığıyla sunulmuştur. Turizm ve yerel yönetim konusuna ilişkin ilk bulgu, günümüze kadar yapılmış olan çalışmaların yıllara göre nasıl dağıldığını incelemeye yöneliktir. Bu bağlamda, turizm ve yerel yönetim konularını birlikte ele alan ve WoS veri tabanında yer alan çalışmaların yıllara göre dağılımı aşağıda Tablo 1 üzerinde görülmektedir.

Tablo 1: Yayınların yıllara göre dağılımı (1994-2023**)

Yıl	Yayın Sayısı	Yıl	Yayın sayısı
2023**	66	2008	16
2022	111	2007	8
2021	131	2006	11
2020	88	2005	2
2019	75	2004	6
2018	64	2003	10
2017	46	2002	2
2016	35	2001	1
2015	30	2000	2
2014	35	1999	3
2013	31	1998	1
2012	25	1997	2
2011	22	1996	2
2010	25	1995	2
2009	17	1994	1

Not: ** 23.08.2023'e kadar yapılan çalışmaları kapsamaktadır.

Kaynak: (WoS, 2023)

Tablo 1 değerlendirildiğinde turizm ve yerel yönetim konusuna yönelik ilk çalışmanın 1994 yılında yayımlandığı ve günümüze kadar toplamda 870 çalışmanın yapıldığı görülmektedir. 131 çalışma ile en çok 2021 yılında yayın yapıldığı ortaya çıkmıştır. 1994 ile 2009 yılları arasında yayınlarda ciddi bir artış yaşanmadığı 2010 yılından itibaren ise yayınlarda kayda değer bir artış yaşandığını söylemek mümkündür. Bu bağlamda, son yıllarda yapılan çalışma sayısındaki artışla ilişkili olarak araştırmacıların ve akademik çevrelerin bu konuya ilgi göstermeye başladıkları sonucuna ulaşılabılır.

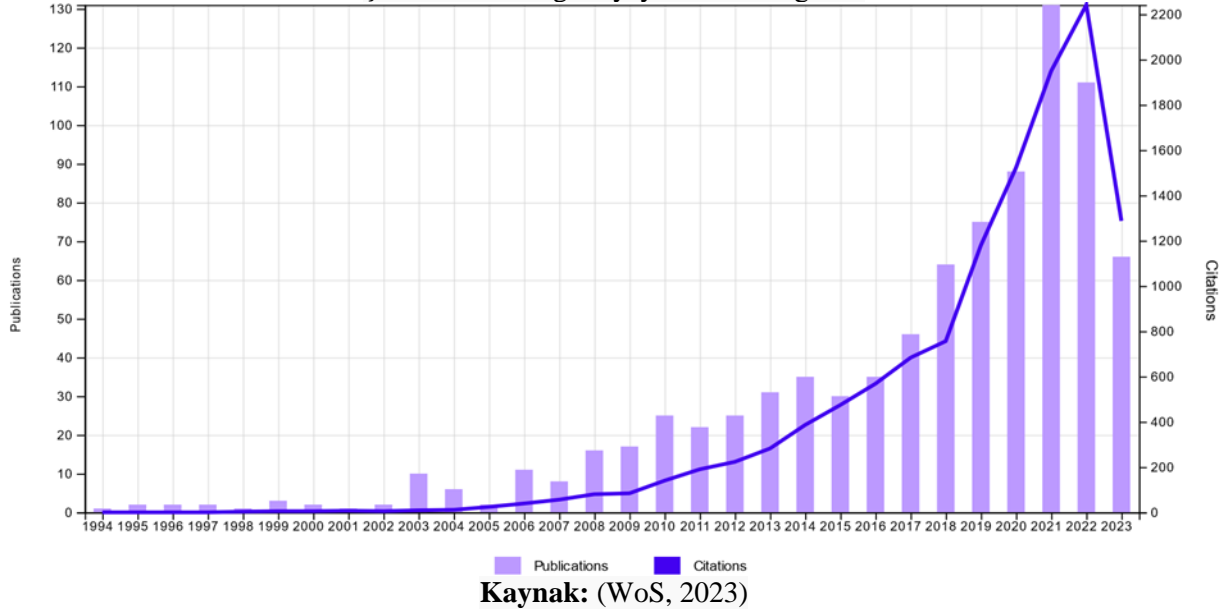
Tablo 2: Web of Science 'da yayın alanlarının ve kaynaklarının dağılımı

Yayın Alanları	Yayın Sayısı	Yayın Kaynakları	Yayın Sayısı
Konaklama Boş Zaman Spor Turizm	289	Sustainability	60
Çevre Çalışmaları	146	Journal of Sustainable Tourism	23
Çevre Bilimleri	136	Tourism Manamagent	20
Yeşil Sürdürülebilir Bilim Teknolojisi	99	Asia Pasific Journal of Tourism Research	16
Yönetim	67	International Journal of Tourism Cities	12
Coğrafya	66	Ocean Coastal Manamagent	12
Ekonomi	54	Current Issues in Tourism	11
Kentsel Çalışmalar	39	Journal of Tourism and Cultural Change	10
Bölgesel Kentsel Planlama	38	Land Use Policy	10
Sosyal Bilimler Disiplinler arası	26	Tourism Economics	9

Kaynak: (WoS, 2023)

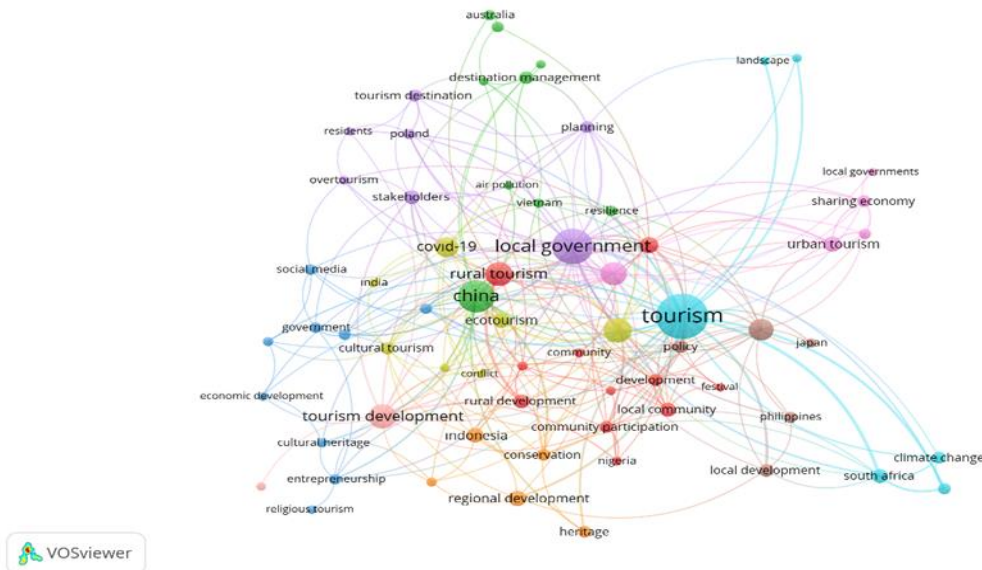
Tablo 2’de turizm ve yerel yönetim konusunda en çok yayın yapılan ilk on alan ve kaynağın dağılımına yer verilmiştir. Bu veriler doğrultusunda turizm ve yerel yönetim konusuna yönelik 289 yayın ile en çok “Konaklama Boş Zaman Spor Turizm” alanında bulunmaktadır. “Sustainability” dergisi ise 60 yayın ile bu alanda en fazla yayın yapılan kaynak olarak dikkat çekmektedir. Diğer yandan hem yayın alanları hem de yayın kaynakları incelendiğinde turizm ve yerel yönetim konusunun disiplinler arası bir konu olduğu görülmektedir.

Şekil 2: Yıllara göre yayın ve atıf dağılımı

Şekil 2’de 1994 ile 2023 yılları arasında turizm ve yerel yönetim konusuna yönelik yapılan çalışmaların yayın ve atıf dağılımını gösteren grafik sunulmuştur. WoS veri tabanı üzerinden ulaşılan bilgiler ışığında, turizm ve yerel yönetim konusundaki ilk çalışmanın 1994 yılında yayınlandığı ve bu konudaki ilk atfın 1998 yılında verildiği belirlenmiştir. Grafığe göre, en çok yayının 2021 yılında en çok atfın ise 2022 yılında tespit edilmiştir. Diğer yandan, turizm ve yerel yönetim konusu üzerine yayınlanmış tüm çalışmalar göz önünde bulundurulduğunda toplam 12208 atıf yapıldığı saptanmıştır. Ayrıca, istatistiksel göstergeler açısından incelendiğinde son yıllarda gerek yayın sayısında gerekse de atıf sayısında artış eğilimi olduğu görülmektedir.

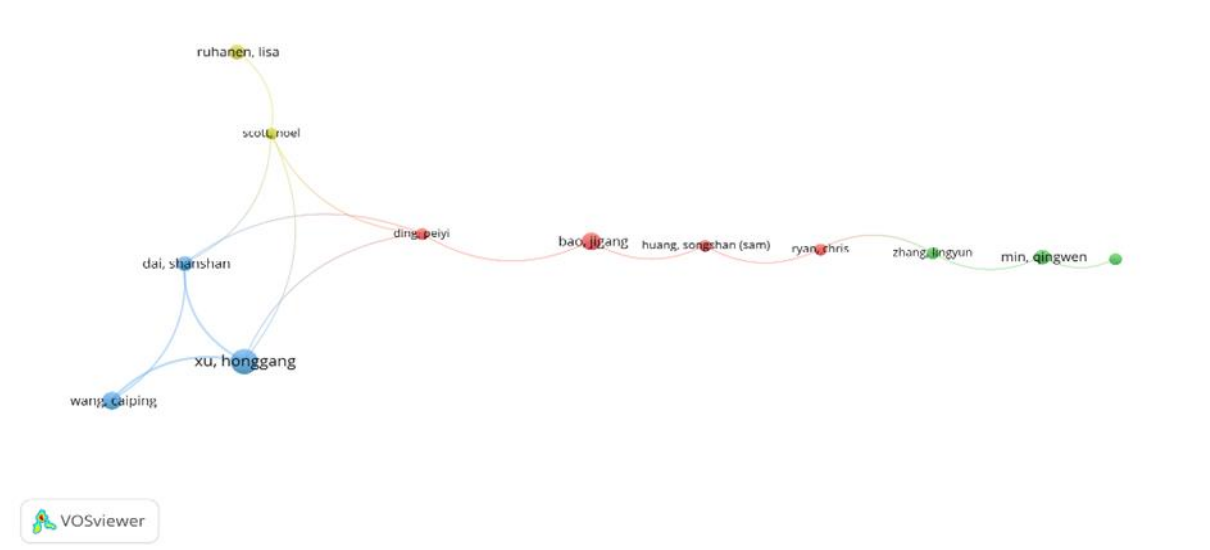
Şekil 3: Anahtar kelime ağı

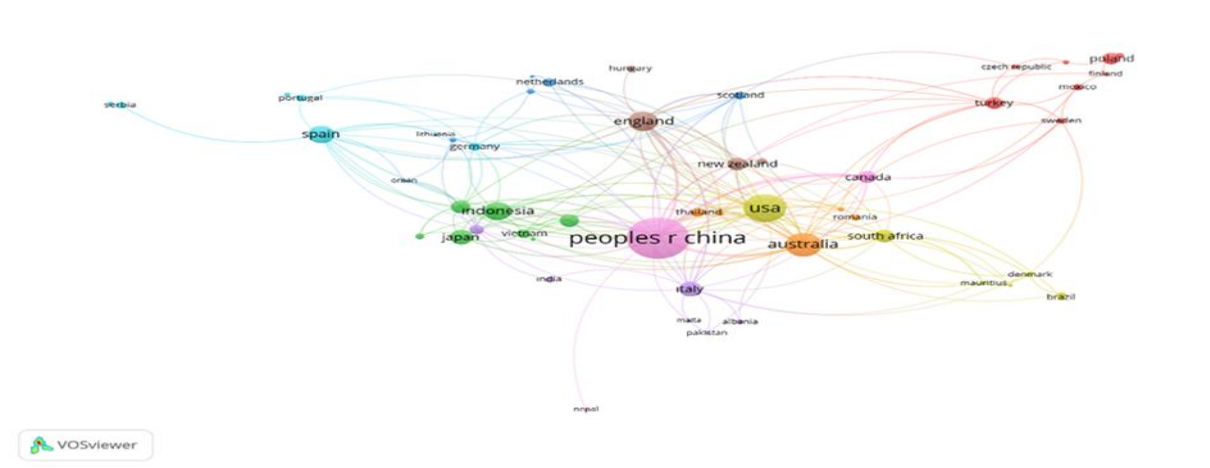
Şekil 3’de turizm ve yerel yönetim üzerine yapılan çalışmalarda kullanılan anahtar kelimelerin ağ haritası gösterilmiştir. Kelime ağının oluşturulmasında karmaşık bağlantıları basitleştirmek için bir anahtar kelimenin en az 5 kez tekrar etmiş olma şartı konmuştur. Bu şart konulmadan önce en az bir kez tekrar eden anahtar kelimeler toplamda 2892 düğüm iken, en az 5 kez tekrar eden anahtar kelimelerle oluşan düğümlerin sayısı 66’dır. Bu bağlamda, en çok kullanılan anahtar kelimeler değişmemektedir. Turizm ve yerel yönetim konulu çalışmalarda en fazla kullanılan anahtar kelime 91 kez ile “turizm” dir ve Şekil 2’de de en büyük açık mavi halkada yer almaktadır. En fazla kullanılan diğer anahtar kelimeler incelendiğinde ise “yerel yönetim”, “Çin”, “sürdürülebilir kalkınma”, “turizm gelişimi”, “kırsal turizm”, “sürdürülebilir turizm”, “yönetim”, “Güney Afrika”, “planlama”, “sürdürülebilirlik”, “koruma”, “Covid-19”, “ekoturizm”, “paydaşlar” ve “kırsal kalkınma” kelimelerinin sıklıkla kullanıldığı görülmektedir.

Şekil 4: En fazla iş birliği yapan yazarlara yönelik ağ haritası

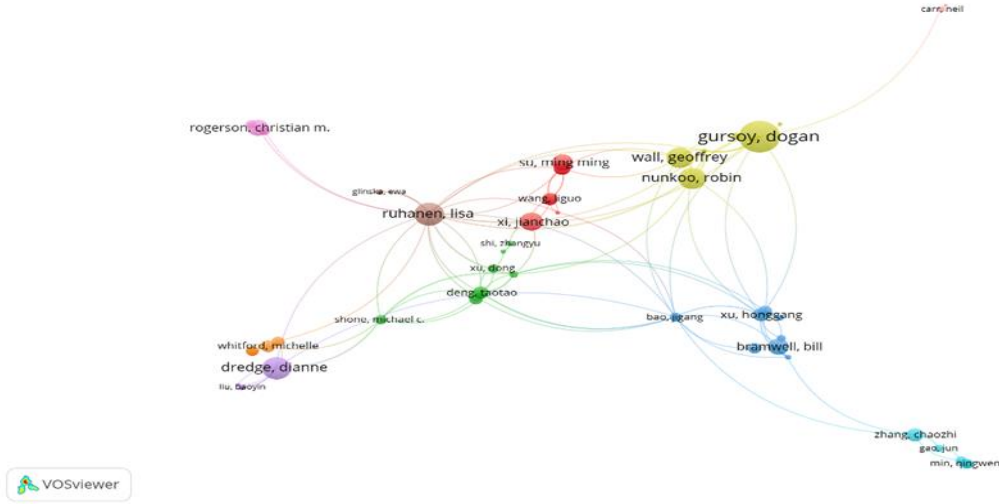
En fazla iş birliği yapan yazarlara yönelik ağ haritası Şekil 4 üzerinde sunulmuştur. Ağ haritası oluşturulurken doküman sayısı ve atıf sayısı en az 2 olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda turizm ve yerel yönetim konulu çalışmalarda iş birliği yapan yazarların 4 küme şeklinde olduğu görülmektedir. Mavi küme içindeki en büyük halkada yer alan “Xu, Honggang”, kırmızı küme içinde en büyük halkada yer alan “Bao, Jigang”, sarı küme içinde en büyük halkada yer alan “Ruhanen, Lisa” ve yeşil kümedeki en büyük halkada yer alan “Min, Qingwen” bu konu ile ilgili en güçlü bağlantılara sahip ve en fazla iş birliği yapan yazarlar olduğu saptanmıştır. Buna göre, ağ haritası genel olarak incelendiğinde ise en büyük halka içinde bulunan “Xu, Honggang” en fazla iş birliği yapan yazar olarak tespit edilmiştir.

Şekil 5: En fazla iş birliği yapan ülkelere yönelik ağ haritası

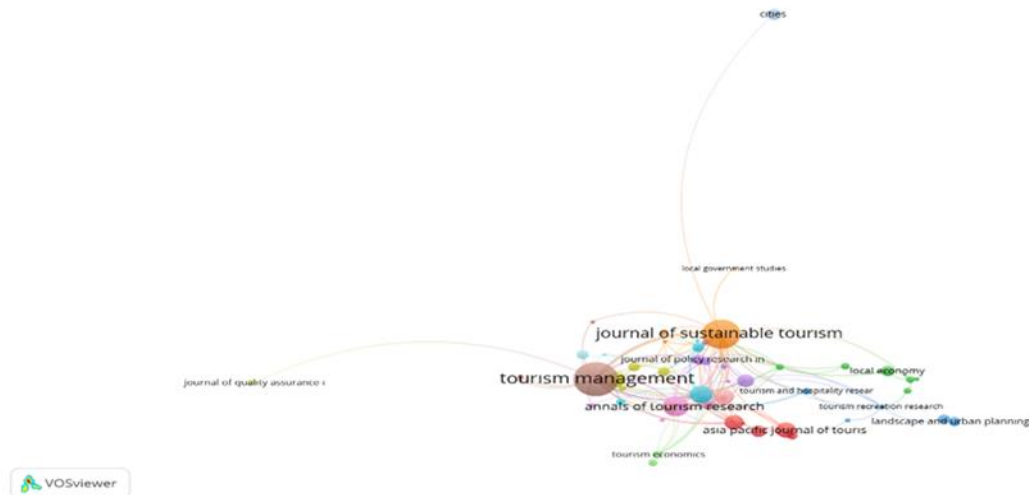
En fazla iş birliği yapan ülkelere yönelik ağ haritasının oluşumunda doküman ve atıf sayısı en az 2 olarak seçilmiştir. Bu bağlamda, en çok iş birliği yapan ülkelere yönelik ağ haritası Şekil 5 üzerinde görselleştirilmiştir. Nitekim turizm ve yerel yönetim konulu çalışmalarda iş birliği yapan ülkelerin 9 küme halinde olduğu görülmektedir. Ağ haritasına genel olarak bakıldığında ise pembe renkle görselleştirilen ve en büyük halka içinde bulunan “Çin” en çok iş birliği yapan ülke olarak dikkat çekmektedir. Diğer yandan, “ABD”, “Avusturalya”, “İngiltere”, “İspanya”, “İtalya”, “Güney Kore”, “Malezya”, “Endonezya”, “Japonya”, “Tayvan”, “Yeni Zelanda”, “Güney Afrika”, “Kanada”, “Polonya” ve “Türkiye” turizm ve yerel yönetim konusunda en güçlü bağlantılara sahip ve en fazla iş birliği yapan diğer ülkelerdir.

Şekil 6: En fazla atıf alan yazarlara yönelik ağ haritası

En fazla atıf alan yazarlara ilişkin elde edilen ağ haritası Şekil 6’da verilmiştir. En fazla atıf alan yazarlara yönelik ağ haritası oluşturulurken doküman sayısı ve atıf sayısı en az 2 olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda, turizm ve yerel yönetim konulu çalışmalarda en fazla atıf alan yazar 4 doküman ile 541 atıf alan ve en büyük sarı halkada bulunan “Doğan Gürsoy”dur. Ayrıca “Ruhanen, Lisa”, “Dredge, Dianne”, “Nunkoo, Robin”, “Wall, Geoffrey”, “Van Melik, Rianne”, “Xi, Jianchao”, “Bramwell, Bill”, “Su, Ming Ming” ve “Rogerson, Jayne M.” turizm ve yerel yönetim konusunda önemli derecede atıf alan diğer yazarlardır. Dolayısıyla, bu konu ile ilgili gelecek süreçte çalışma yapacak olan araştırmacılar bu yazarların çalışmalarına ulaşarak konunun daha iyi anlaşılması ve yeni çalışmalar için fikir sunması açısından önem arz edeceği düşünülmektedir.

Şekil 7: En fazla atıf alan kaynaklara yönelik ağ haritası

En fazla atıf alan kaynaklara yönelik ağ haritasının oluşumunda doküman sayısı ve atıf sayısı en az 2 olarak seçilmiştir. Böylece, en fazla atıf alan kaynaklara ilişkin ağ haritası Şekil 7 üzerinde görselleştirilmiştir. Bu bağlamda, turizm ve yerel yönetim konulu çalışmalarda en çok atıf alan kaynak 20 doküman ile 1693 atıf alan ve en büyük kahverengi halka içinde yer alan “Tourism Management” dergisidir. Ayrıca en fazla atıf alan ikinci kaynak 23 doküman ile 1186 atıf alan “Journal of Sustainable Tourism”, üçüncü kaynak ise 7 doküman ve 541 atıf ile “Annals of Tourism Research” dergisidir. Araştırmacılar, bu konu ile ilgili gelecekte çalışma yapacak ise bu kaynakları dikkate alabilirler.

Sonuç, tartışma ve öneriler

Bu araştırmada turizm ve yerel yönetim konularının birlikte ele alındığı akademik çalışmalar bibliyometrik analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme ile turizm alanında yerel yönetimler ile ilgili yapılan çalışmaların genel çerçevesinin sunulması, gelecekte yapılacak çalışmalar için yol gösterici bir içerik oluşturulması amaçlanmıştır. Bu bağlamda, 23 Ağustos 2023 tarihinde WoS veri tabanında “tourism” and “local government*” (tekil ve çoğul kullanımların hepsini dahil etmek için * işareti) anahtar kelimeleri kullanılarak bir tarama yapılmıştır. Daha sonra belge türü ve dil kategorisinde filtreleme yapılarak İngilizce makalelerin analiz edilmesi amaçlanmıştır. Böylece, analize tabi tutulan 870 makaleye ulaşılmıştır.

Turizm ve yerel yönetim konusuna yönelik ilk çalışmanın 1994 yılında yayınlandığı ve en çok çalışmanın ise 2021 yılında 131 çalışma ile yapıldığı tespit edilmiştir. 2010 yılından itibaren yayınlarda kayda değer bir artış yaşandığı, 2021 yılında ise önemli bir sıçrama meydana geldiği görülmektedir. Bu noktada, son yıllarda çalışma sayısının artmasına paralel olarak konunun akademik çevrelerde ilgi gördüğü ve araştırmacılar tarafından üzerinde durulduğu söylenebilir.

Bulgular sonucunda turizm ve yerel yönetim konulu çalışmaların en çok “Konaklama Boş Zaman Spor Turizm” kategorisinde yayınlandığı saptanmıştır. Bunun yanı sıra söz konusu araştırma konusunun “Çevre Bilimleri”, “Yönetim”, “Coğrafya”, “Ekonomi” ve “Kentsel Çalışmalar” gibi kategorilerde de yayımlandığı görülmektedir. Mevcut çalışmaların diğer bilim dalları ile ilişkilendirilerek disiplinler arası şekilde yürütülmesi gerek çalışmaların kapsamını genişletmekte gerek turizmin multidisipliner yönünü ortaya çıkartmaktadır. Diğer yandan, “Sustainability” dergisi 60 yayın ile bu alanda en fazla yayın yapılan kaynak olarak belirlenmiştir.

Turizm ve yerel yönetim konusundaki ilk atfın 1998 yılında yapıldığı tespit edilmiştir. Özellikle 2018 yılından sonra atıf sayısında ciddi bir artış yaşanmış ve 2022 yılına gelindiğinde en fazla atıf sayısına ulaşılmıştır. Nitekim turizm ve yerel yönetim konusunda yapılmış bütün çalışmalar göz önüne alındığında toplam 12208 atıf yapıldığı belirlenmiştir. Yaklaşık çeyrek yüzyıllık bir zaman dilimi içerisinde 12208 atıf yapılmış olması, konuya araştırmacıların ve akademik çevrelerin önem verdiklerini göstermektedir.

Araştırmada ulaşılan önemli bulgulardan bir tanesi de turizm ve yerel yönetim konusunda yapılan çalışmalarda en çok kullanılan anahtar kelimeleri belirlemeye yöneliktir. Bu bağlamda, 91 kez ile “turizm” en çok kullanılan anahtar kelime olmuştur. Ayrıca, odak noktasını oluşturan diğer kelimelerden “kırsal turizm” ve “ekoturizm” in ön plana çıktığı görülmektedir. Bu sonuçlardan araştırmacıların daha çok alternatif turizm ağırlıklı çalıştığı söylenebilir. Diğer yandan, “Xu, Honggang” bu konu ile ilgili en güçlü bağlantıya sahip ve en fazla iş birliği yapan yazar olarak ön plana çıkmaktadır. Ayrıca, “Çin” en çok iş birliği yapan ülke olarak tespit edilmiştir. Buradan hareketle, Türk yazarların ilgili konuyu ulusal düzeyde daha fazla çalışması ile en fazla iş birliği yapan ülke ve yazar olarak Türkiye ve Türk yazarlar ön plana çıkabilir.

Araştırmanın bir diğer önemli bulgusu ise atıf analizleri ile ilgilidir. Bu kapsamda, turizm ve yerel yönetim konusunda yapılmış çalışmalarda en fazla atıf alan yazarın “Doğan Gürsoy” olduğu ortaya çıkmıştır. Nitekim, bu konu ile ilgili gelecek süreçte çalışma yapacak olan araştırmacılar en fazla atıf alan yazarların çalışmalarına ulaşip konunun daha iyi kavranması ve yeni çalışmalar için fikir sunması açısından önem arz edeceği düşünülmektedir. Bunun yanı sıra turizm ve yerel yönetim konulu çalışmalarda en çok atıf alan kaynağın “Tourism Management” dergisi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca

“Journal of Sustainable Tourism” ile “Annals of Tourism Research” dergileri önemli derecede atf alan kaynaklardır. Yukarıdaki belirtildiği üzere en fazla yayın “Sustainability” dergisinde yapılmış olmakla birlikte en fazla atfın bu dergiden yapılmamış olmasının, atf yapılan dergilerin etki faktörü ile ilişkili olduğu düşünülmektedir.

Elde edilen bulgulardan hareketle bu araştırmanın turizm ve yerel yönetim konusuna yönelik çalışma yapmayı düşünen araştırmacılar için, bu konu ile ilgili literatürde hangi kaynakları taramaları gerektiği, hangi yazarların yayınlarını okumaları gerektiği ve ele alabilecekleri ilişkili kavramlar konusunda katkı sağlayacağı tahmin edilmektedir.

Turizm kavramı ile farklı değişkenlerin ele alındığı birçok bibliyometrik araştırma literatürde yer almaktadır. Bunun yanı sıra, çeşitli alanlarda da bu konu ile ilgili literatürde çalışma bulunmaktadır. Ancak, yapılan araştırmalar sonucu literatürde turizm ve yerel yönetim konusuna yönelik herhangi bir bibliyometrik analize rastlanmamıştır. Dolayısıyla, bu çalışma turizm ve yerel yönetim konusunda ilk bibliyometrik analiz olma özelliği taşımaktadır. Bununla birlikte, turizm literatüründe yerel yönetim konusuna yönelik bibliyometrik analize rastlanmadığı için diğer çalışmalardan elde edilen sonuçlar ile karşılaştırma yapılamamıştır. Bu nedenle gerek ulusal gerekse de uluslararası literatürde konuya yönelik bilimsel çalışmaların sayısı arttıkça bibliyometrik analizlerle sonuçlar tartışılarak karşılaştırmalı analizler yapılabilir.

Bu araştırma ile turizm ve yerel yönetim konulu çalışmalar farklı parametreler çerçevesinde değerlendirilmiş ve bu konu ile ilgili mevcut durum ve bugüne kadarki gelişim süreci gün yüzüne çıkarılmıştır. Nitekim bu noktada ifade edilmesi gereken birtakım sınırlılıklar da mevcuttur. Araştırma verilerinin sadece WoS veri tabanından elde edilmesi ve bu verilerin 23.08.2023 tarihine kadar olan çalışmaları kapsamı en önemli sınırlılıktır. Konu kapsamında ilgili akademik yayınlara ulaşmak için kullanılan “tourism” and “local government*” (tekil ve çoğul kullanımların hepsini dahil etmek için * işareti) anahtar kelimeleri araştırmanın bir başka sınırlılığıdır. Ayrıca, doküman türü açısından sadece makalelerin seçilmesi ve dil kategorisinde de İngilizce seçeneğinin tercih edilmesi bir sınırlılık olarak değerlendirilmektedir. Gelecek çalışmalarda farklı yerel yönetim birimleri (Belediye, Valilik, Kent Konseyi, vb.) üzerinden analizler gerçekleştirilebilir. Özellikle yerel yönetimlerin önderi olan belediyelerin turizmle ilişkisi bibliyometrik bir çalışma ile araştırılabilir. Bunun yanı sıra destinasyon yönetimi ve yerel yönetimler arasındaki ilişki değerlendirilebilir. Diğer yandan, turizm ve yerel yönetim konusuna yönelik gelecekte çalışma yapacak olan araştırmacılar SCOPUS, Google Scholar, YÖK tez gibi farklı veri tabanlarını inceleyebilir. Farklı veri tabanları üzerinde yapılacak olan incelemeler araştırma çerçevesinin genişletilmesine ve karşılaştırma yapılabilmesine imkân tanıyabilir. Araştırma verilerinin sadece İngilizce makalelerden elde edildiğini dikkate aldığımızda, WoS veri tabanında bulunan bildiriler, kitap bölümleri vb. diğer tüm dillerdeki yayınlarında dahil edildiği araştırmalar gerçekleştirilebilir. Verilerin görselleştirilmesinde VOSviewer programı kullanılmıştır. Bu anlamda SciMAT ve CiteSpace gibi çeşitli görselleştirme programları kullanılarak farklı şekiller, diyagramlar ve kümelerden oluşan haritalar elde edilebilir.

Sonuç olarak bu araştırmanın, ilgili alanda araştırma yapacak olan akademik çevrelere ya da araştırmacılara değerli bilgiler sunacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu araştırma turizm ve yerel yönetim konularına odaklanan akademik çevreler için bir yol haritası niteliğindedir. Bunun yanı sıra, bu araştırmanın literatürdeki önemli bir boşluğun kapatılmasına katkı sağlayacağı tahmin edilmektedir.

Kaynakça

- Akgöl, Y. & Ayazlar, G. (2021). Turizm ve festival ilişkisine yönelik araştırmaların bibliyometrik haritalandırılması (1975-2020). *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 1369-1387.
- Azıklı, S. & Özgür, H. (2004). Belediyelerin turizme yönelik ve turizmi etkileyen hizmetleri. Yüksel, A. ve Hançer, M. (Ed.), *Turizm ilkeler ve yönetim içinde* (ss.121-142). Turhan Kitabevi.
- Bahar, O. & İlal, N. Ç. (2020). Coronavirüsün (Covid-19) turizm sektörü üzerindeki ekonomik etkileri. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 6(1), 125-139.
- Basmacı, D. (2017). Kültürel mirasın korunmasında yerel yönetimlerin rolü: Beyoğlu belediyesi örneği. *AURUM Journal of Engineering Systems and Architecture*, 1(2), 77-90.

- Bhowmik, P. (2021). Heritage tourism: A bibliometric review. *Anatolia*, 32(3), 387-403.
- Bilgiç, V. K. (1998). *Yerel yönetimler*. Yüzyıl Yayınları.
- Boyle, F. & Sherman, D. (2006). Scopus: The product and its development. *The Serials Librarian*, 49(3), 147-153.
- Campra, M., Riva, P., Oricchio, G., ve Brescia, V. (2022). Bibliometric analysis of medical tourism. *Health Services Management Research*, 35(3), 172-188.
- Chen, C. (2017). Science mapping: A systematic review of the literature. *Journal of Data and Information Science*, 2(2), 1-40.
- Çeken, H. (2016). *Turizm ekonomisi*. Detay Yayıncılık.
- Das, A., Kondasani, R. K. R., & Deb, R. (2023). Religious tourism: A bibliometric and network analysis. *Tourism Review*. 1-13.
- Deb, R., Kondasani, R. K. R., & Das, A. (2023). Adventure tourism: Current state and future research direction. *Tourism Review*. 1-16.
- Dede, O. & Güremen, L. (2010). Yerel yönetimlerin turizm sektörü içindeki önemi, rolleri ve görevleri. *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 19(4), 77- 91.
- Dehariya, M. (2023). Bibliometric analysis of dental tourism: A global perspective. *International Journal of Travel Medicine and Global Health*. 11(2), 286-295.
- Dredge, D. (2001). Local government tourism planning and policy-making in New South Wales: Institutional development and historical legacies. *Current Issues in Tourism*, 4(2-4), 355-380.
- Duan, P., Cao, Y., Wang, Y., & Yin, P. (2022). Bibliometric analysis of coastal and marine tourism research from 1990 to 2020. *Journal of Coastal Research*, 38(1), 229-240.
- Elmas, Ç. & Boyacıoğlu, E. Z. (2021). 'Kadın ve turizm' konulu çalışmaların görsel haritalama tekniğine göre bibliyometrik analizi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 1051-1069.
- Ercan, F. (2023). Smart tourism destination: A bibliometric review. *European Journal of Tourism Research*, 34, 3409-3409.
- Fauzi, M. A. (2023). A bibliometric review on knowledge management in tourism and hospitality: Past, present and future trends. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 35(6), 2178-2201.
- Godfrey, K. B. (1998). Attitudes towards 'sustainable tourism' in the UK: A view from local government. *Tourism Management*, 19(3), 213-224.
- Goodman, D. & Deis, L. (2005). Web of science (2004 version) and scopus. *The Charleston Advisor*, 6(3), 5-21.
- Guan, H. & Huang, T. (2023). Rural tourism experience research: A bibliometric visualization review (1996-2021). *Tourism Review*, 78(3), 761-777.
- Healey, P. (1998). Collaborative planning in a stakeholder society, *The Town Planning Review*, 69, 1-21.
- Hidayat, S. E., Rafiki, A. & Nasution, M. D. T. P. (2021). Bibliometric analysis and review of halal tourism. *Signifikan: Journal Ilmu Ekonomi*, 10(2), 177-194.
- Hudson, R. & Townsend, A. (1992). Tourism employment and policy choices for local government. Johnson, P. and Thomas, B. (Ed.), *Perspectives on Tourism Policy* in (pp. 49-68). Mansell Publishing.
- Kapera, I. (2018). Sustainable tourism development efforts by local governments in Poland. *Sustainable Cities and Society*, 40, 581-588.
- Kösedag, E. (2022). Yerel yönetimlerin turizm politikaları üzerine bir değerlendirme: Doğubayazıt belediyesi örneği. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(2), 481-502.
- Li, H., Liu, X., Zhou, H. & Li, Z. (2023). Research progress and future agenda of covid-19 in tourism and hospitality: A timely bibliometric review. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 35(7), 2289-2321.
- Liu, H., & Song, H. (2018). New evidence of dynamic links between tourism and economic growth based on mixed-frequency granger causality tests. *Journal of Travel Research*, 57(7), 899-907.
- Liu, S. & Li, W. Y. (2020). Ecotourism research progress: A bibliometric analysis during 1990–2016. *Sage Open*, 10(2), 1-12.

- Long, C., Lu, S., Chang, J., Zhu, J. & Chen, L. (2022). Tourism environmental carrying capacity review, hotspot, issue, and prospect. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(24), 1-19.
- Madeira, C., Rodrigues, P., & Gomez-Suarez, M. (2023). A bibliometric and content analysis of sustainability and smart tourism. *Urban Science*, 7(2), 1-24.
- Marco-Lajara, B., Martínez-Falcó, J., Millan-Tudela, L. A. & Sánchez-García, E. (2023). Analysis of the structure of scientific knowledge on wine tourism: A bibliometric analysis. *Heliyon*, 9, 1-15.
- Mensah, C., Azila-Gbetor, E. M. & Wireko-Gyebi, S. (2023). Mapping hospitality and tourism internship research: A bibliometric and integrative review. *Journal of Hospitality & Tourism Education*, 1-33.
- Morais, E. P. Cunha, C. R. & Mendonça, V. (2022). Tourism and virtual reality: a bibliometric analysis of scientific production from the scopus database. 17th Iberian Conference on Information Systems and Technologies (CISTI), Madrid.
- Ogretmenoglu, M., Mavric, B. & Dinçer, F. I. (2022). Using a bibliometric approach to shed light on dark tourism. *Podium*, 11(2), 328-352.
- Qiao, G., Ding, L., Zhang, L. & Yan, H. (2022). Accessible tourism: A bibliometric review (2008–2020). *Tourism Review*, 77(3), 713-730.
- Qiu, X., Kong, H., Wang, K., Zhang, N., Park, S. & Bu, N. (2023). Past, present, and future of tourism and climate change research: Bibliometric analysis based on VOSviewer and SciMAT. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 28(1), 36-55.
- Rauniyar, S., Awasthi, M. K., Kapoor, S., & Mishra, A. K. (2021). Agritourism: Structured literature review and bibliometric analysis. *Tourism Recreation Research*, 46(1), 52-70.
- Ruhanen, L. (2013). Local government: Facilitator or inhibitor of sustainable tourism development, *Journal of Sustainable Tourism*, 21(1), 80-98.
- Sarı Gök, H. & Ünüvar, Ş. (2019). Destinasyon yönetiminde toplum temelli turizm: Burdur ve Isparta yöresinde bir araştırma. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 1055-1073.
- Semerciöz, F., Dönmez, D. & Dursun, M. (2008). Relationships between destination management organizations and destination stakeholders a research in regions of Marmara, Aegean and Mediterranean in Turkey, *Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 87-101.
- Singh, R., Sibi, P. S., Yost, E. & Mann, D. S. (2021). Tourism and disability: A bibliometric review. *Tourism Recreation Research*, 1-17.
- Soh, A. N., Puah, C. H., & Arip, M. A. (2023). A bibliometric analysis on tourism sustainable competitiveness research. *Sustainability*, 15(2), 1-14.
- Suban, S. A. (2022). Wellness tourism: A bibliometric analysis during 1998–2021. *International Journal of Spa and Wellness*, 5(3), 250-270.
- Şen, Ö. & Akel, G. (2021). Where does golf tourism go? Yesterday, today, tomorrow. *Journal of Yasar University*, 16(62), 524-547.
- Şener, Y. & Oktay, K. (2021). Yerel yönetimlerin turizm politikaları üzerine bir inceleme: Bolu örneği. *Turar Turizm ve Araştırma Dergisi*, 11(1), 4-28.
- Tekeli, M., Tekeli, E. K., & Kemer, E. (2022). Turizm ve hizmet robotları: görsel haritalama tekniği ile bibliyometrik bir analiz. *Journal of New Tourism Trends*, 3(1), 22-38.
- Tham, A. & Chin, S. W. L. (2023). Community-based tourism in East Asia: A bibliometric research note. *Tourism and Hospitality Research*, 23(3), 459-467.
- Toker, A. & Emir, O. (2023). Safety and security research in tourism: A bibliometric mapping. *European Journal of Tourism Research*, 34, 3402-3402.
- UNWTO. (2024). *Dünya Turizm Barometresi ve İstatiksel Eki*. 9 Temmuz 2024 tarihinde <https://www.eunwto.org/doi/abs/10.18111/wtobarometereng.2024.22.1.2?role=tab&journalCode=wtobarometereng>, adresinden erişildi.
- Van Eck, N. J. & Waltman, L. (2017). Citation-based clustering of publications using citnet explorer and VOSviewer. *Scientometrics*, 111(2), 1053-1070.
- Web of Science. (2023). 23 Ağustos 2023 tarihinde <https://www.webofscience.com/wos/woscc/basic-search>, adresinden erişildi.
- World Travel & Tourism Council. (2024). *Ekonomik Etki Araştırması*. 9 Temmuz 2024 tarihinde <https://wttc.org/research/economic-impact>, adresinden erişildi.

- Zahra, A. L. (2010). A historical analysis of tourism policy implementation by local government. *Journal of Tourism History*, 2(2), 83-98.
- Zeng, L., Li, R. Y. M., Nuttapong, J., Sun, J. & Mao, Y. (2022). Economic development and mountain tourism research from 2010 to 2020: bibliometric analysis and science mapping approach. *Sustainability*, 14(1), 1-27.
- Zhang, S., Liang, J., Su, X., Chen, Y. & Wei, Q. (2023). Research on global cultural heritage tourism based on bibliometric analysis. *Heritage Science*, 11(1), 1-19.
- Zupic, I. & Čater, T. (2015). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472.
- 2021 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu, (2022). 15 Temmuz 2023 tarihinde <https://yerelyonetimler.csb.gov.tr/2021-yili-mahalli-idareler-genel-faaliyet-raporu-haber272313>, adresinden erişildi.

Etik kurul onayı

Web of Science (WoS), çevrimiçi abone olarak tüm kullanıcıların erişim sağlayabileceği ve bilimsel araştırmaların yayınlandığı bir veri tabanıdır. Nitekim bu araştırma etik kurul izni gerektirmeyen çalışmalar kapsamında yer almaktadır.

Araştırmacıların katkı oranı beyanı

Yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sağlamıştır.

Çıkar çatışması beyanı

Bu çalışmada herhangi bir çıkar çatışması söz konusu değildir.